

Rotterdam gaat voor groen

Tekst Patrizia Antuzzi | Beeld Rotterdam Marketing, eigen interviews

Wereldhaven, Euromast, Marathon, Feijenoord. Binnenkort kan aan dit rijtje Rotterdamse kenmerken een nieuw begrip worden toegevoegd: Green Key. Een internationaal milieukeurmerk voor bedrijven in de toerisme- en recreatiebranche, waaraan gasten meteen kunnen zien dat de houder ervan zich serieus en volgens bovenwettelijke maatregelen voor milieuzorg binnen het bedrijf inzet. Sinds eind 2009 streven horeca en gemeentelijke organisaties in de havenstad naar zoveel mogelijk Green Key hotels en congreslocaties in Rotterdam.

“Het was niet moeilijk de mensen in de hotel- en congresbranche enthousiast te krijgen voor het behalen van het Green Key-keurmerk”. Aan het woord is Marie-Thérèse Marcusse, die vanaf het begin bij project Green Key betrokken is. Als manager accountmanagement van Rotterdam Marketing draagt zij, samen met Ingeborg Geluk, projectleidster Green Key en werkzaam bij DCMR Milieudienst Rijnmond, zorg voor de communicatie en informatievoorziening over Green Key. “Natuurlijk is de hele milieudiscussie niet ongemerkt voorbij gegaan aan de hotels en congrescentra. Afgezien van het feit dat een gezond milieu hen persoonlijk aangaat, worden ze ook steeds vaker met gasten geconfronteerd die kritische vragen stellen over de milieumaatregelen die het bedrijf uitvoert. Bovendien waarderen medewerkers het als hun werkgevers maatschappelijk verantwoord ondernemen niet aan hun laars lappen.”

Belangrijk voordeel

“En laten we niet vergeten dat duurzaam ondernemen hotels en congresaccommodaties ook economische voordelen oplevert”, stelt Ingeborg Geluk. “Als een bedrijf in aanmerking wil komen voor een Green Key-label zal het waarschijnlijk moeten investeren in maatregelen op het gebied van energie- water- en gasbesparing en afvalpreventie. Maar diezelfde maatregelen zorgen ook voor een kostenbesparing. Met het behalen van de Green Key kan bijvoorbeeld tussen de 10% en 20% worden bespaard op energie en waterverbruik. Bijkomend voordeel is dat het een handvat biedt in de communicatie hierover richting management, eigen personeel en de gasten. Het helpt hen hier ook bij te betrekken en ze duidelijk te maken op welke wijze zij actief kunnen bijdragen aan de verduurzaming van het bedrijf.”

Marcusse wijst op nog een belangrijk voordeel van het behalen van het bewijs van duurzaam ondernemen: “Steeds meer organisaties en

bedrijven gaan duurzaam inkopen. De overheid loopt daarbij aan kop. Bij de rijksoverheid is dat vanaf 2010 zelfs voor 100 %. Een hotel of congrescentrum, in het bezit van een Green Key, heeft dus een belangrijk voordeel tijdens de aanbestedingstrajecten.”

Rotterdam Climate Initiative

“De tijd was rijp voor dit initiatief”, beaamt Ingeborg Geluk. “Het Green Key-project past naadloos in het MKB actieprogramma van het RCI, het Rotterdam Climate Initiative.

DCMR draagt, als partner van het RCI, zorg voor de uitvoering van dit programma. Het Rotterdam Climate Initiative is een klimaatprogramma met als doel de CO₂-uitstoot in 2025 te halveren ten opzichte van 1990. Het feit dat geen andere gemeente in Nederland zo'n ambitieuze doelstelling heeft, geeft al aan hoe hoog dit onderwerp op de Rotterdamse agenda staat. Toen namens haar leden de afdeling Rotterdam van de Koninklijke Horeca Nederland aangaf

Marie-Thérèse Marcusse (Rotterdam Marketing): “Een hotel of congrescentrum, in het bezit van een Green Key, heeft een belangrijk voordeel tijdens de aanbestedingstrajecten.”

dat duurzaam ondernemen binnen haar gelederen een ‘hot item’ was, was het dan ook niet de vraag of, maar hoe Rotterdam kon helpen.”

Amsterdam deelt ervaring

Koninklijke Horeca Nederland, Rotterdam Marketing, Stichting KMKV (zie tekst in kader) en RCI gingen samen aan de slag om de hotels en congreslocaties in Rotterdam warm te maken voor het behalen van de Green Key. Zoals eerder aangegeven nemen Ingeborg Geluk en Marie-Thérèse Marcusse namens hun organisaties de communicatie en informatievoorziening voor hun rekening. Marcusse: “Gelukkig hoefden we niet opnieuw het wiel uit te vinden, want Amsterdam heeft als eerste stad in Nederland eenzelfde traject een aantal jaar geleden al doorlopen. Zij wilden met alle plezier hun ervaringen met ons delen en hebben bijvoorbeeld op bijeenkomsten voorlichting gegeven en vragen van toekomstige Green Key-kandidaten beantwoordt. Wat houdt >

DRIE KEER DUURZAAM IN ROTTERDAM ▶

het Green Key keurmerk in? Waarom is het aantrekkelijk dat keurmerk te behalen? Wat zijn de eisen en de investeringen die gedaan moeten worden?”

Binnen anderhalf jaar

Ingeborg Geluk over de huidige stand van zaken: “We zijn inmiddels zover dat begin zomer een convenant zal worden ondertekend door ongeveer twintig deelnemende hotels en congreslocaties, de andere partners, een vertegenwoordiging van het Ministerie van Economische Zaken en een Rotterdamse wethouder. Met de ondertekening van dit convenant start officieel het project waarin de deelnemende organisaties milieumaatregelen gaan treffen om in 2010 en 2011 het milieukeurmerk Green Key te behalen. Binnen anderhalf jaar willen we het project afronden.”

Themabijeenkomsten voor deelnemers

Het werk van Marie-Thérèse Marcusse en Ingeborg Geluk is hiermee niet afgelopen. “Nee, zeker niet”, beaamt Ingeborg Geluk. “Als we precies weten welke organisaties meedoen aan het project gaan we inventariseren waar informatie en assistentie nodig is. Aan de hand daarvan organiseren we dan themabijeenkomsten voor de deelnemers. Daarnaast zijn we vraagbaak voor de deelnemers en ondersteunen we hen desgewenst bij milieudoorlichtingen.”

“Maar ook als dadelijk de Green Keys zijn behaald, is het werk voor de locaties nog niet gedaan”, besluit Marie-Thérèse Marcusse. “De certificaten zijn één jaar geldig en elk jaar opnieuw zullen de accommodaties opnieuw moeten aantonen dat zij aan alle eisen voldoen.” ■

De Green Key

De Green Key is een internationaal keurmerk voor bedrijven in de toerisme- en recreatiebranche die meer doen aan milieuzorg binnen hun organisatie dan wettelijk vereist is.

Als een bedrijf in aanmerking wil komen voor dit milieukeurmerk moet het voldoen aan een aantal milieumaatregelen op het gebied van water-, energie- en gasbesparing en het scheiden van afval. De mate waarin, naast deze verplichte maatregelen, voor keuzemaatregelen gekozen wordt, bepaalt de waarde van de Green Key: brons, zilver of goud.

Het keurmerk Green Key, evenals het keurmerk Blauwe Vlag voor schone stranden en jachthavens, wordt in Nederland beheerd door de Stichting KMKV (Keurmerk Milieu, Veiligheid & Kwaliteit). De Stichting KMKV is een samenwerkingsverband tussen RECRON, HISWA Vereniging en de ANWB. Wereldwijd zijn momenteel ruim 1.200 bedrijven bij het internationale keurmerk aangesloten. Meer informatie over deze milieukeurmerken en de KMKV staan op de site www.kmkv.nl.

1 Van Nelle Ontwerpfabriek

”We onderzoeken de mogelijkheden van een windturbine op het dak en een ‘groen dak’”

Congreslocatie Van Nelle Ontwerpfabriek, die een vijfde deel van het industriële pand in gebruik heeft, kreeg als eerste onderneming in Rotterdam in september 2009 de Golden Green Key uitgereikt. Wat deze mijlpaal voor Ontwerpfabriek Van Nelle een extra dimensie geeft is het feit dat sinds 1983 de voormalige fabriek, waar ooit koffie, thee en tabak verwerkt werden, tot rijksmonument benoemd is.

Directeur Hans Baggerman: “Het invoeren van allerlei milieumaatregelen moet dan ook nog eens worden goedgekeurd door een speciale commissie en dat maakt het er natuurlijk niet eenvoudiger op. Overigens zijn de milieueisen voor ons niet zwaarder dan voor een ander bedrijf.

Er wordt een nulmeting verricht binnen de organisatie op verbruiksgebied en aan de hand daarvan wordt vastgesteld wat er bespaart kan worden.”

De bijnaam ‘Het glazen paleis’ die de Rotterdammers de Van Nelle Ontwerpfabriek gaven, zegt alles over het uiterlijk van het pand. “De trefwoorden tijdens het ontwerpen in 1920 waren licht, lucht en ruimte”, zo verklaart Baggerman het transparante uiterlijk van de fabriek. “Toch is dat niet zo milieuvriendelijk als het lijkt. Het gebouw is maar 17 meter breed en om de twee meter is een raam geplaatst dus het is goed te luchten. Bovendien zijn er tijdens de bouw al verrassend milieuvriendelijke voorzieningen getroffen, zoals het gebruik van rivierwater van de Schie om de wc’s door te spoelen.”

Een milieuoördinator werd aangesteld om de maatregelen te treffen waarmee aan de criteria van Green Key werd voldaan. “We bleken al een aardig eind op weg te zijn, maar we moesten vooral onze acties nog in procedures en onze administratie vastleggen.”

Inmiddels heeft Baggerman de smaak van duurzaam ondernemen te pakken. “We zijn nu de mogelijkheden aan het onderzoeken van een windturbine op het dak, zodat we zelf energie kunnen opwekken, en een ‘groen dak.’” ■

2 Van der Valk Hotel – Ridderkerk

Frek van der Valk: “Ons hotel bestaat nu drie jaar en bij het ontwerp ervan waren de kernwoorden: gastvrij, duurzaam en efficiënt”

Frek van der Valk is als bestuurslid van de Rotterdamse afdeling van Koninklijke Horeca Nederland betrokken bij het Green Key-project én als general manager van Van der Valk Hotel Ridderkerk.

In die laatste hoedanigheid vertelt Van der Valk: “Ons hotel bestaat nu drie jaar en bij het ontwerp ervan waren de kernwoorden: gastvrij, duurzaam en efficiënt. We hebben bij de bouw dus niet alleen voor duurzame materialen gekozen, maar ook voor een zo spaarzaam mogelijk gebruik ervan. Dus geen gebouw in boerderijsfeer met grote schuine kappen, wat zo typerend is voor Van der Valk, maar een efficiënt gebouw waar een logische indeling voor een optimaal gebruik van de ruimte zorgt. Daarnaast hebben we niet alleen naar onze toenmalige wensen gekeken, maar ook naar de toekomst. Zo hebben de begane grond en de eerste verdieping praktisch geen draagwanden, maar staan er kolommen. Dat maakt de ruimte flexibeler en zo lang mogelijk bruikbaar.”

Daarnaast bespaart Van der Valk Hotel doordacht op energie. “We maken gebruik van warmte- en koude opslag in de grond”, zegt Frek van der Valk trots. “Via een 180 meter diepe bron halen we water uit de bodem. In de zomer pompen we koud water op wat gebruikt wordt om het gebouw te koelen. Het water wat hierdoor verwarmd is geraakt, bewaren we ondergronds waar het in de winter weer opgepompt wordt ter verwarming van het gebouw. Ook maken we gebruik van een warmtekrachtcentrale. Een kleine elektriciteitscentrale die gas omzet in warmte en elektriciteit. Dat kunnen we natuurlijk ook afnemen van een grote elektriciteitscentrale, maar tijdens het transport ervan gaat energie verloren, wat we nu voorkomen. Bovendien lost een grote centrale de warmte als afval, terwijl het in onze centrale voor de verwarming van tapwater gebruikt wordt.”

“We zijn al aardig op weg met onze milieuzorg”, concludeert Van der Valk. Wij zullen, “willen we de Green Key behalen, vooral de maatregelen in procedures en de administratie moeten gaan vastleggen.” ■

3 Concert- en congresgebouw De Doelen

Gerrie Dahler: “Wij kunnen wel van alles verzinnen, maar duurzaam ondernemen moet wel leven bij de medewerkers”

Gerrie Dahler is vier jaar geleden aangenomen als medewerker Evenementenwerving voor Concert- en congresgebouw de Doelen in Rotterdam, maar in het kader van het behalen van de Green Key is ze tijdelijk aangesteld als milieuoördinator. Samen met vertegenwoordigers van de afdelingen catering, technische dienst, facilitaire dienst en communicatie vormt ze het projectteam Green Key.

“Eigenlijk speelde duurzaam ondernemen altijd al in onze organisatie”, vertelt Dahler. “We vinden dat dat onder onze maatschappelijke verantwoordelijkheid valt en tegelijkertijd ontkomen we er ook niet aan. De overheid is een belangrijke klant van ons en sinds 2010 zijn zij verplicht duurzaam in te kopen.”

“Ongeveer een half jaar geleden is echt de stap genomen ons hiervoor in te zetten. Wat willen we precies? Gaan we zelf aanrommelen of gaan we voor een keurmerk?”

“De keuze voor Green Key was snel gemaakt. Niet alleen is het een duidelijk communicatiemiddel, omdat het internationaal erkend is, maar de handleidingen op de site van de Stichting KMKV zijn heel praktisch en geven genoeg handvatten om aan de slag te gaan. Van de juiste schoonmaakmiddelen tot de verf die inpandig gebruikt moet worden. Echt alles staat erin.

Ook hebben we veel gehad aan de bijeenkomsten die door de gemeente werden georganiseerd. Vervolgens zijn we gaan inventariseren wat we allemaal al goed geregeld hadden. Dat viel mee! Zo was de doorstroom van wc- en kraanwater goed, we beschikten al over tochtvoorzieningen en ook hadden we spaarverlichting. Er blijven nog genoeg maatregelen over die we moeten uitvoeren, maar we zijn goed op weg.”

Er wacht Gerrie Dahler en haar mede-projectleden nog de implementatiefase van de milieumaatregelen binnen De Doelen. “Wij kunnen wel van alles verzinnen, maar duurzaam ondernemen moet wel leven bij de medewerkers. Zij moeten de verwarming laagdraaien, het licht uitdoen en de computer uitdoen. Maar het komt op gang. We krijgen nu zelfs tips van de medewerkers!” ■